

Latvijas Bibliotēku padomes sēdes protokols

2018.gada 23.janvārī

Rīgā

Nr.1

Sēdi vada:

Latvijas Bibliotēku padomes priekšsēdētāja

Dz.Šmita

Piedalās padomes locekļi:

Rīgas Stradiņa universitātes bibliotēkas direktore

I.Aploka

LLU Fundamentālās bibliotēkas direktore

I.Dobelniece

KM Bibliotēku un arhīvu nod. vec. referente

L.Langenfelde

Kultūras informācijas sistēmu centra direktors

A.Magone

Saldus pilsētas bibliotēkas direktore

A.Mežiņa

LU SZF Informācijas un bibliotēku studiju
nodaļas vadītāja

D.Pakalna

Latgales Centrālās bibliotēkas direktore

J.Šapkova

Valmieras bibliotēkas direktore

D.Rokpelne

Latvijas Universitātes bibliotēkas direktore

M.Saviča

Gulbenes novada bibliotēkas direktore

A.Sprudzāne

Latvijas Akadēmisko bibliotēku asociācijas

valdes locekle, LNAA bibliotēkas vadītāja

L.Tīgere

Bauskas Centrālās bibliotēkas direktore

B.Tormane

Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktors

A.Vilks

Nepiedalās:

Latvijas Skolu bibliotekāru biedrības valdes priekšsēdētāja,

M.Muižnieces Rīgas Mākslas skolas bibliotēkas vadītāja

B.Ervalde

Latvijas Pašvaldību savienības pārstāve,

Stopiņu novada Domes priekšsēdētāja

V.Paulāne

Latvijas Bibliotekāru biedrības pārstāvis,

LNB Attīstības departamenta direktors

U.Zariņš

Piedalās pieaicinātie:

Drošības policijas priekšnieka vietnieks

Ē.Cinkus

Rūjienas novada pašvaldības priekšsēdētājs

G.Gladkins

KM Bibliotēku un arhīvu nodaļas vecākā referente

V.Bērziņa

Protokolē:

L.Langenfelde

Darba kārtība:

1. Drošības policijas rekomendācijas bibliotekāriem.
2. Pašvaldību publisko bibliotēku tīkls: bibliotēkas, filiālbibliotēkas, ārējie apkalpošanas punkti.
3. Rūjienas novada pagastu bibliotēku reorganizācija.
4. Latvijas Bibliotēku padomes darba plāns 2018.gadam.

1.§

Drošības policijas rekomendācijas bibliotekāriem

Drošības policijas priekšnieka vietnieks Ē.Cinkus raksturo drošības situāciju Eiropā, uzsverot, ka pēdējos gados terorisma apdraudējums Eiropā ir audzis. Viņš skaidro, ka nozīmīgākos terorisma draudus rada islāmistu teroristi.

Skaidrojot situāciju Latvijā, viņš apliecina, ka terorisma draudu līmenis Latvijā ir relatīvi zems, vienlaikus uzsverot, ka Latvijā novērojams islāma ticīgo skaita pieaugums, taču lielākā daļa šīs reliģijas piekritēju neatbalsta tās radikālās interpretācijas.

Ē.Cinkus īpaši akcentē radikalizāciju, kas ir visu teroristisko darbību pamatā. Viņš vērš uzmanību, ka radikalizācija var skart jebkuru cilvēku, bet visvairāk tai pakļaujas jaunieši. Kā piemērs tiek minēts jaunietis Mārtiņš, kura pastiprinātā interese par radikālo islāma interpretāciju bija manāma jau skolas laikā, taču ne skolotājiem, ne vecākiem nebija ienācis prātā to saistīt ar radikalizāciju un vērsties Drošības policijā. Ē.Cinkus skaidro, ka pastāv vairāku noteiktu pazīmju kopums, kas var liecināt par personas piesliešanos radikāliem uzskatiem, tāpēc ir svarīgi tās atpazīt un par pamanīto informēt Drošības policiju. Drošības policija veic dažādu sociālo un profesionālo grupu (izglītības iestāžu darbinieki, pašvaldību darbinieki, masu pulcēšanās vietu darbinieki, arī bibliotekāri) apmācību par radikalizācijas pazīmēm.

Kā uzsver Ē.Cinkus, bibliotēkas ir vide zinātkārajiem, tā ir vieta, kur cilvēki piekļūst informācijai, tāpēc bibliotekāri ir aicināti pievērst uzmanību un sazināties ar Drošības policiju, ja personas uzvedībā vai ārējā izskatā var atpazīt radikalizācijas pazīmes, kā arī pievērst uzmanību, ja ir pastiprināta interese par islāmu, tai skaitā, teroristiskām organizācijām, teroristisko organizāciju propagandas materiāliem. Bibliotekāri tiek aicināti Drošības policiju informēt tikai par konkrētu faktu, ne personu, bibliotēku darbiniekiem pašiem nav jānodarbojas ar tālāku izmeklēšanu.

Sēdes dalībnieki uzdod Ē.Cinkum jautājumus, uz kuriem viņš sniedz atbildes. Viņš informē, ka Drošības policijas sagatavotais informatīvais buklets tiks nodots Latvijas Nacionālajai bibliotēkai un citām Latvijas bibliotēkām.

LBP locekļi diskutē par Ē.Cinkus sniegto informāciju. Izsakās A.Vilks, I.Dobelniece, A.Magone, L.Langenfelde, D.Rokpelne, I.Aploka u.c. A.Vilks pauž bažas, ka Drošības policijas aicinājums ziņot par bibliotēkas apmeklētājiem varētu būt pretrunā ar personas datu aizsardzības juridisko regulējumu.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Drošības policijas sniegto informāciju pieņemt zināšanai. Par terorisma apdraudējuma un drošības jautājumiem pārrunāt bibliotekārajā vidē.

2.§

Pašvaldību publisko bibliotēku tīkls: bibliotēkas, filiālbibliotēkas, ārējie apkalpošanas punkti

Dz.Šmita informē, ka 2016.gadā ir stājies spēkā Latvijas Valsts standarts ISO 2789:2016 „Informācija un dokumentācija. Starptautiskā bibliotēku statistika” un Latvijas Bibliotēku padomei, gatavojot atzinumus par bibliotēku reorganizāciju, jāvadās pēc dokumentā noteiktās bibliotēku tipoloģijas. Viņa citē standartā noteiktās bibliotēkas, filiālbibliotēkas, ārējā apkalpošanas punkta definīcijas. Tādējādi, reorganizējot pagasta otro vai trešo bibliotēku, atbilstoši standartā noteiktajam, tā kļūst par lielākās administratīvas vienības daļu – filiālbibliotēku. Ja bibliotekārie pakalpojumi tiek sniegti ārpus bibliotēkas telpām - sabiedriskajos centros, slimnīcās, pansionātos, tad, atbilstoši standartam, to statuss ir ārējais apkalpošanas punkts.

V.Bērziņa skaidro, ka ekonomiskās krīzes ietekmē par ārējiem apkalpošanas punktiem tika reorganizētas vairākas pagastā esošās 2. un 3.bibliotēkas, un šobrīd vairāki no izveidotajiem ārējiem apkalpošanas punktiem pašvaldībās ir likvidēti, neinformējot un nesaskaņojot ar LBP, jo normatīvie akti šādu saskaņošanu neparedz.

A.Vilks vērš uzmanību, ka svarīgi ir aizsargāt ārējos apkalpošanas punktus no riskiem, kad vienpusēji tie tiek likvidēti. Tāpēc līgumā, kuru bibliotēka slēdz ar institūciju, kuras telpās atrodas ārējais apkalpošanas punkts, ir jāatrunā bibliotēkas ārējā apkalpošanas punkta likvidēšanas nosacījumi.

Dz.Šmita uzsver, ka LBP, sniedzot atzinumus par bibliotēku reorganizāciju, strikti vadīsies pēc Valsts standartā ISO 2789.2016 „Informācija un dokumentācija. Starptautiskā bibliotēku statistika” definētās bibliotēku tipoloģijas.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Informēt visas reģiona galvenās bibliotēkas par LBP lēmumu.

3.§

Rūjienas novada pagastu bibliotēku reorganizācija

Rūjienas novada pašvaldības priekšsēdētājs G.Gladkins iepazīstina ar Rūjienas novada pašvaldības bibliotēku tīklu un sniedz ieskatu pašvaldības redzējumā par pagastu bibliotēku turpmāko darbību. Viņš uzsver, ka iedzīvotāju skaita samazināšanās skārusi arī Rūjienas novadu, sevišķi Lodes un Ipiķu pagastus, kur bibliotēkas lietotāju skaits ir īpaši mazs. Viņš uzsver, ka pagastu bibliotēkāju darba noslodze ir minimāla, tāpēc bibliotēkāju slodzi plānots noteikt 0,3, kā arī pagasta bibliotēkas, kas tagad ir Rūjienas novada bibliotēkas filiālbibliotēkas, plānots reorganizēt par ārējiem apkalpošanas punktiem. G.Gladkins skaidro, ka pašvaldības iecere ir pagastu pārvalžu vadītāju amatu apvienot ar bibliotēkāju un kasiera amatu, tādā veidā viens darbinieks pildītu visus šos amatus.

Dz.Šmita vērš uzmanību uz bibliotēku darbību reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem, kas ir saistoši visām valsts un pašvaldību publiskajām bibliotēkām. Normatīvais regulējums nosaka, ka katrā pagastā ir jābūt vienai bibliotēkai, bez tam pašvaldības iecere reorganizēt pagastu bibliotēkas par ārējiem apkalpošanas punktiem neatbilst Latvijas Valsts standartā ISO 2789.2016 „Informācija un dokumentācija. Starptautiskā bibliotēku statistika” definētajā ārējo apkalpošanas punktu darbības būtībai. Viņa uzsver, ka Rūjienas novada pagastu bibliotēkām jā saglabā līdzšinējais statuss – Rūjienas novada bibliotēkas filiālbibliotēkas.

LBP sēdes dalībnieki A.Sprudzāne, B.Tormane, A.Mežiņa, J.Šapkova u.c. izsaka savu viedokli par Rūjienas novada bibliotēku tīkla darbību, uzsverot, ka pozitīvi vērtējams ir pašvaldības rūpes par saviem iedzīvotājiem, veicot ieguldījumus bibliotēkas infrastruktūrā un krājuma veidošanā, kas garantē pilnvērtīgu bibliotēku uzturēšanu un attīstību. Vienlaikus LBP locekļi vērš uzmanību, ka samazinot bibliotēku darbinieku slodzi un darba laiku, tiks negatīvi ietekmēta bibliotēkas pieejamība un iespēja izmantot pašvaldības ieguldītos resursus. LBP dalībnieki uzsver, ka Rūjienas novada bibliotēkai būtu aktīvi jāiesaistās novada bibliotēku tīkla darbinieku profesionālās kompetences pilnveidošanā un kapacitātes stiprināšanā, lai tās spētu nodrošināt kvalitatīvus pakalpojumus pagastu iedzīvotājiem un ieinteresētu viņus apmeklēt bibliotēku.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

Latvijas Bibliotēku padomes pārstāvji un Valmieras bibliotēkas kā reģiona galvenās bibliotēkas vadība Rūjienā tiekas ar Rūjienas novada vadību un Rūjienas novada bibliotēkas darbiniekiem, lai runātu par Rūjienas novada bibliotēku tīkla turpmāko darbību un attīstību.

4.§

Latvijas Bibliotēku padomes darba plāns 2018.gadam

Dzidra Šmita iepazīstina ar LBP 2018.gada darba plāna projektu.

Latvijas Bibliotēku padome nolemj:

1. Apstiprināt LBP darba plānu 2018.gadam, nepieciešamības gadījumā to papildinot ar aktuāli skatāmiem jautājumiem. Katrā sēdē vienoties par nākamās sēdes datumu un darba kārtību.
2. Nākamā LBP sēde notiks 20.februārī plkst.10.00 Kultūras ministrijas zālē.
Darba kārtība:
 - Portāla Periodika.lv pieejamību Latvijas skolu bibliotēkās
 - Aktuālie jautājumi

Sēdes vadītāja

Dz.Šmita

Protokolētāja

L.Langenfelde